

Rejsebeskrivelse Nordkorea – Tag med til verdens sidste jerntæppe.

Tekst Bodil Johanne Jørgensen, forfatter, coach og medlem af De berejstes klub.

Kan du forestille dig et helt land med 23 millioner indbyggere uden mobiltelefoner og internet? I september 2008 besøgte jeg det lukkede land Nordkorea, sammen med en lille gruppe nysgerrige danskere og en enkelt skotte.

Ved ankomsten til landet skulle vi deponere vores mobiltelefoner, idet mobiltelefon og GPS ikke er tilladt i landet. Udenlandsk eller vestlig litteratur, der fortæller hvordan vi lever, er heller ikke tilladt at indføre. Vores bagage blev nøje tjekket og kameraerne eftersat, inden vi kunne forlade tolden. Derefter blev vi præsenteret for vores to lokale guider, som var fra organisationen KITC, som havde ”inviteret” os. For man skal have en invitation fra landet, for at kunne besøge det.

Nordkorea er et smukt og spændende land, og måske verdens mest lukkede land. Der gives pt. indrejsetilladelse til godt 2.500 europæiske turister årligt. Du skal have visum for at besøge landet, og visumudstedelsen foregår på et kontor i Sverige. Udover europæiske turister, kommer der dog en del endags turister fra Sydkorea, bl.a. for at besøge slægtninge. Disse kommer hovedsagelig via DMZ grænseovergangen, og køres direkte til et særligt turistområde i øst kun for folk der kommer via Sydkorea. Det siges dog, at det også er muligt for andre at besøge dette område. Vi spurgte vores lokalguider, og for os var det ikke muligt at komme til øst området. Og som ved de andre ting vi forespurgte om, så fik vi aldrig nogen begrundelse. Det lå ligesom i luften, at man ikke spurgte til begrundelser. Hvis du vil til Nordkorea, skal du være opmærksom på, at tingene hele tiden kan ændre sig, og det der var sandt i går, er nødvendigvis ikke sandheden nu.

Larmende tavshed

Vi blev under hele turen, der varede i 8 dage, ledsaget af to lokalguider, en chauffør og en kameramand, som filmede os.

Efter ankomsten til Nordkorea kørte vi direkte til hovedstaden Pyongyang. En køretur på en times tid, og allerede på vejen ind til byen fik man et indtryk af de storslåede monumenter og de fantastisk høje bygninger. Vi fik fortalt, at man snart er færdig med at bygge det nye hotel på 105 etager. Da man påbegyndte byggeriet for nogle år siden, var det den højeste bygning udenfor USA.

I hele landet bor der som allerede nævnt omkring 23 millioner. Hovedstaden, er en millionby og er præget af brede gader, stort set uden biler og kæmpestore højhuse, hvor folk bor i lejligheder. I Pyongyang er der en larmende stilhed, og menneskene var tavse, men det føltes ikke ubehageligt. Fx så vi mange steder, folk stå i alenlange køer til den lokale bus eller sporbvogn, også her var der total tavshed. Som at se en film uden at der er skruet op for lyden.

Mad nok

Landet er yderst fattigt, og vi blev fortalt, at alle får mad, men ikke altid nok. Vi så da heller ingen fede eller overvægtige mennesker. Maden distribueres til befolkningen af nogle lokalråd på distriktsniveau.

De fleste kvinder går rundt i en slags store farvestrålende nationaldragter (kaldet hanbok) fremstillet af syntetisk kunststof, og ikke særligt klædelige, idet de alle har den samme teltfacon.

I hovedstaden er det fx også forbudt for kvinder at cykle. Man siger, at det ikke er godt for helbredet. Ude på landet må kvinderne dog gerne cykle.

Arilang kæmpe show

Der var ikke noget med at hvile sig efter flyrejsen, for straks efter ankomsten til Pyongyang blev vi kørt til Arilang forestilling på et kæmpestort stadion, som kunne tage op med 120.000 tilskuere. Det var ret fantastisk og overvældende. Arilang er et stort show, som bedst kan sammenlignes med et kæmpestort gymnastiklandsstævne, men med op til 100.000 optrædende. Det kaldes også for "mass game" show. Bagved de optrædende dannes der et tæppe af forskellige mønstre og farver. Dette dannes ved, at nogle mennesker sidder og vender siderne i en stor bog. Så der dannes meget fantastiske billeder og mønstre som baggrund for optræden. Musikken der spilles, er en slags militærmusik, og det virker helt klart ind på nervesystemet. Forestillingerne varer omkring 1½ time.

Nordkorea lever i fortiden

Vores guider sørgede for at vise os rundt, og fortalte om landet - og ikke mindst om fortiden. Vi fik rigtig mange informationer, men mest om fortiden, - ikke så meget om nutiden, eller om håb og drømme om fremtiden – og vi fik meget at vide om de frygtelige amerikanere og japanere. Endvidere fortalte de, at man meget gerne ville, at Korea igen skulle være et samlet land med 70 mill. indbyggere. Det var nu ikke med særlig begejstring i stemmen, at vi fik den oplysning. Nordkorea var besat af amerikanere i perioden 1905 – 1945, og siden 1948 har Nordkorea været et selvstændigt land. I 1994 døde den store leder Kim-IL Sung. Som vi fik at vide, havde givet rådgivning og været en fantastisk god mand og landsfader. Det er nu hans søn, Kim Jong-il der er leder. Og han kaldes for den kære leder. På trods af, at Kim-IL Sung døde i 1994 er det officielt stadigvæk sådan, at det er ham der regerer landet, idet han er udnævnt til leder for evig tid. På en måde så har tiden stået stille i landet, da man ofte refererer til, hvad Den store Leder gav af råd og vejledning, og hvad han gjorde. Så man er fælles om at fortælle historien om den Store Leder.

Kumsusan-pladset

Vi besøgte selvfølgelig også det store mausoleum, Kumsusan-paladset, hvor Den store Leder ligger i en kæmpestor glaskiste. Paladset var engang hans kontor, og det er et kæmpe palads med masser af store rum og haller. Her blev vi instrueret i at bukke dybt tre gange, hele vejen rundt om båren, plus ved dens store indgang, hvor der var en kæmpe hal og en kæmpe hvid marmorstatue af Kim-IL Sung, foran en lysende orange baggrund. I baggrunden spilles høj militærmusik, så der var en helt speciel stemning, som sætter sig på nethinden. I min bevidsthed husker jeg bedre det sted, end at se selve den afdøde leders krop. I øvrigt så blev turister kørt til stedet via rulletrapper, hvorimod de lokale kørte med et særligt grønt tog, og derefter gik det sidste stykke vej til mausoleet.

Grænselandet

På turen så vi hver dag en masse monumenter, som man jo gør i de kommunistiske lande. Disse monumenter var kæmpestore, og fortæller landets historie. Vi besøgte en stor martyrkirkegård, (Kirkegården for Revolutionens Martyrer) hvor den store leders kone ligger begravet. Selvfølgelig besøgte vi også DMZ zonen, grænsen til Sydkorea, hvor vi kunne kigge over til nabolandet. Det siges, at der er omkring 1 million soldater i området. Amerikanerne har nogle 100.000 stående på den anden side af grænsen.

Danmark i krig

I øvrigt så vi ved DMZ pladsen et landkort, som fortalte, at Danmark havde deltaget i Korea krigen. Det viste sig, at det var med hospitalsskibet Jutlandia. Vi fortalte officererne på stedet, at vi gerne ville slettes af kortet, for vi mente ikke, vi havde været aktive i den krig. Det kunne være interessant at vide, om de sletter os fra landkortet.

Og måske var deltagelsen med hospitalsskibet Jutlandia i virkeligheden en krigshandling. Selvom skibet sejlede under Røde Kors flag, så kan en handling, hvor man tilbyder behandling af alle

nationer formentlig betragtes som en krigshandling. Det er da yderst interessant, at verdenen allerede dengang betragtede os som krigsnation.

Den nationale 60 års festdag

Formålet med vores rejse var bl.a. at få mulighed for at opleve Nordkoreas 60 års fødselsdag. Det gik dog ikke helt, som vi havde håbet på.

Udlændingene indkvarteres på to forskellige hoteller i byen. Det ene ligger på en halvø, og det var her vi boede.

Et stort hotel med 47 etager. Jeg boede på 43. Etage. På 47. etage var der en restaurant kaldet revolverrestauranten, som drejede rundt en gang i timen. (Med undtagelse af 60 års jubilæumsdagen, hvor den selvfølgelig var lukket).

Den kære Leder viste sig ikke til den store jubilæumsparade på Kim Il-Sung pladsen på 60 års dagen for stiftelsen af Den Demokratiske Republik. Den kære Leder har dog været væk fra den officielle scene flere gange, og er hver gang vendt tilbage igen. Der er således megen mystik om ham som person.. Selvom der er en masse rygter om, at han skulle være dødssyg efter et hjerteanfald i august måned 2008, hvor han skulle være blevet opereret i Frankrig. Og andre rygter siger, at manden er psykisk ustabil/sindssyg i perioder. Så er der ingen der ved noget med sikkerhed. Det er alt sammen kun på rygtebasis. Og dem vi forsigtigt talte med om emnet, var tavse som graven, dvs. de vidste ikke noget. Og man kunne klart fornemme, at det var et emne, som man ikke ønskede at debattere.

I stedet var det den øverste general som talte til folket på den nationale festdag. En gribende tale, som lød over TVskærmen med en grådkvalt stemme. Vi så strækmarchen, (som mindede om Tyskland i 30'erne) som TV sendte en time forskudt. Der var godt 1 million deltagere på den store plads. Og det hele sluttede af med kæmpefyrværkeri og et fakkeloptog.

Vores guider kendte ikke navnet på generalen eller de øvrige ledere, og det lød ikke som om, det var noget der interesserede dem.

Fra vores hotelværelser kunne vi se alle militærkøretøjerne, som var kørt ind til hovedstaden.

På festdagen blev vi inviteret i tivoli. Et tivoli, hvor der den dag kun var nogle hundrede børnehaver og os. En af de mere bizarre ting var et sted, hvor børnene kunne skyde til måls efter en papskive med en tegning af henholdsvis en amerikansk og en japansk soldat. Her måtte ikke fotograferes.

Vi nåede den dag også et cirkus, hvor der optrådte artister uden line og rigtige brune bjørne.

Ingen fotostop

I løbet af de 8 dage forsøgte vi at komme i kontakt med folk på gaden. Vores søde lokalguider fortalte os, at de jo ikke var vant til udlændinge. Derfor var fotostop fx på landet ikke tilladt.

Guiderne sagde, at der kunne opstå ubehagelige situationer, hvis vi talte med folk på gaden. De mennesker vi mødte, var nu meget søde og smilende. Mennesker som passer sig selv, og som forsøger at leve et godt liv. Bl.a. mødte vi dem i parkerne en søndag, hvor vi var på pic-nik i skoven. Her mødte vi nogle, som dansede folkedans. Og vores lille gruppe på 7 personer, blev inviteret til at deltage. Det var rigtig sjovt og en meget positiv oplevelse. Bortset fra skovturen og et par dage sydpå til det traditionelle koreanske hotel og til DMZ zonen så var vi mest i byen og blev kørt rundt til skoler, børnehaver og de store pladser og monumenter.

Børn en samfundsopgave

Vi besøgte en masse børn i forskellige børnepaladser, skoler og børnehaver. Det er meget almindeligt, at børnene bor på institutionen i 8-10 dage, og kommer så hjem en enkelt dag, og derefter af sted igen i 8-10 dage. Børnene spillede og sang for os. Når vi nærmede os en skole eller

børnehave, gik de straks i gang med at synge og spille, eller kom stormende imod os. Tog os i hånden, og så var der ikke andet at gøre, end gå med på legen, og hoppe rundt og lege sammen med børnene. Det virkede som om de alle var nogle mønsterbørn og mønsterskoler, der var udvalgt. De fleste med 800 – 1200 børn, som boede i børnepaladser i 10 – 12 etagers bygninger. Det virkede meget overvældende. Børnene var klædt pænt på, og var søde, pæne og rene. Om deres imødekommenhed var ægte, er rigtig svært at vurdere.

På en af skolerne havde de et stort verdenskort hængende, som viste hvilke lande, der havde besøgt skolen. Her var Danmark et af de få lande, som ikke havde besøgt skolen. Vi bad her om at blive sat på landkortet, hvilket de lovede os.

Vi så dog også den store dæmning, som var blevet bygget for nogle år siden samt besøgte en amerikansk ubåd, som Nordkorea havde kapret for mange år siden.

Hotellet blev låst udefra kl. ti

Vi var også på landet en dag, hvor vi i byen Kaesong, boede på et typisk Nordkoreansk folkehotel dvs. uden senge, og hvor vi sov på gulvet. På hotellet kunne vi se, at det var de samme mennesker, som boede på vores hotel i hovedstaden, der var indkvarteret. Hotellet låste døren kl. ti om aftenen, så inden da skulle vi være i seng. Endvidere besøgte vi de varme kilder i Ryonggang, og havde en overnatning der. Et sted der ligger fantastisk smukt inde midt i skoven. Ved ankomsten blev vi modtaget af et lille strygeorkester, hvorefter vi blev indkvarteret, og kunne gå i de varme kilder, som var i form af badekarret inde på værelserne. (Jeg fik et de ja vu tilbage til 2. verdenskrig, men det er en anden historie)

Et hvert land har en særlig duft. I Nordkorea lugter der efter min opfattelse af kemikalier, og vi så da heller ingen fugle eller insekter.

Køb af bøger og tegneserier

Den sidste dag i Pyongyang kørte vi til en international boghandel, hvor det var muligt at købe litteratur om krigen, landets ledere og deres taler og gode råd til befolkningen samt nogle tegneserier. En af gruppens medlemmer havde set en anden boghandel ved siden af, og da han var interesseret i de noget anderledes tegneserier, gik han hen til næste shop og spurgte, om han måtte kigge indenfor. Men i det samme kom guiden løbene, og fortalte ham, at det var ikke så godt, for papirkvaliteten var ikke så god i den boghandel.

Kameramandens opgave var at filme os undervejs og ved afrejsen fra Nordkorea kunne vi købe en dobbelt DVD, som han havde optaget. (Alle købte filmen. DVD én virker desværre ikke optimalt.)

Mobiltelefonen virkede ikke

Ved afrejsen fra lufthavnen, - hvor der den dag, i højsæsonen, var 3 ankomster og 3 flyafgange, så en overskuelig lufthavn, - fik jeg igen udleveret min mobiltelefon. En dejlig fornemmelse, men den opførte sig temmelig mærkelig, og det var umuligt at sende SMS ér fra den.

Følelsen af frihed

Vi fløj fra Pyongyang til Vladivostok, hvor vi havde fire dage i russisk fjernøsten, forinden vi vendte næsen hjemad til Danmark. Det var uhyre interessant igen at mærke følelsen af frihed. Underbevidstheden påvirkes helt klart, når man i (kun) otte dage bliver taget ved hånden og ført rundt, som var det i en kæmpefilmkulisse.

En anderledes oplevelse

En rejse til Nordkorea kan varmt anbefales, men du skal indstille dig på tålmodighed, og at det er på landets præmisser, hvad du får at se og hvornår, og vær indstillet på, at tingene ændrer sig hele

tiden. Men kan du leve med det, så er det en fantastisk anderledes oplevelse, som du ikke kan få andre steder i verden. Det er jo det sidste sted i verden, hvor der stadigvæk er et Jerntæppe og en lukkethed om landet og dets styre.

Jeg foreslår, at du rejser i en lille gruppe, så du har nogen at dele oplevelserne med, for de kan være overvældende. Rejser du alene, skal du også ledsages af to guider, en chauffør og en kameramand. Vi var så heldige at have en koreansk talende dansker med, Martin Pedersen fra København, hvilket var en stor fordel. For vores kultur og den koreanske kultur er meget forskellig bl.a. hvad angår talemåde, kommunikation og åbenhed, så mange gange måtte vi spørge og spørge, men oftest blev spørgsmålene besvaret med regler og retningslinjer.

Det klassiske spørgsmål er, om man støtter et militærdiktatur ved at besøge landet. Efter min opfattelse, er man med til at åbne landet for omverdenen ved at besøge det, og forsøge at tale med befolkningen. Vi gjorde vores bedste for at kontakte den almindelige koreaner, og blot det, at vi kommer og besøger deres land, tror jeg på har en væsentlig betydning for fremtiden.